

De ijsbaan van ASML

Amsterdam heeft de magische vierkante kilometer van drie topmusea en een vermaarde concertzaal. En het heeft een ijsbaan. Het is er kortom geweldig wonen. De overspannen huizenprijzen zijn een illustratie van die magneetwerking, zeker op jonge mensen.

En dat frustreert Peter Wennink. De topman van ASML wil het ongekende succes van zijn bedrijf continueren en daarvoor grote aantallen internationaal toptalent naar de regio Eindhoven kunnen blijven lokken. Wennink klaagde in dit verband in het FD dat de vier grote steden worden voorgetrokken bij de verdeling van overheids gelden voor sportcentra, musea en concertzalen. Het voortbestaan van de ijsbaan in Eindhoven hangt daarom af van ASML's gulle gift.

Enkele dagen voor Wenninks klacht maakte Unilever bekend zijn researchafdeling deels over te brengen naar Wageningen. Die stad heeft niet eens een station, laat staan een ijsbaan. DSM heeft zijn hoofdkantoor en een aantal onderzoeksactiviteiten gevestigd in Heerlen. Een stad die enkel in de winter een schaatspleintje in het centrum heeft. Maar geen topmuseum voor moderne kunst, geen topvoetbalclub en geen topmuziekcentrum zoals Wenninks Eindhoven.

Wat Wageningen en Eindhoven wél hebben is een

Ik zou niet wachten op politici die subsidiekranen dichtdraaien. Hoeveel kost die ijsbaan nou helemaal?

---

gerenommeerde universiteit en een open campus waar bedrijven en wetenschap elkaar inspireren. Eindhoven heeft zijn High Tech Campus. Wageningen heeft zijn Food Valley. En Heerlen bouwt met Chemelot aan een kenniscentrum met chemische industrie.

Het lijkt er dus op dat bedrijven graag bij elkaar zitten omdat innovatie mensenwerk is en goede onderzoekers graag dicht bij elkaar in de buurt zitten. Dat inspireert en brengt onderzoek verder. De aanwezigheid van inspirerende toppers trekt weer andere toppers en in hun kielzog jong talent met de potentie een topper te worden. Uit onderzoek van de Rotterdam School of Management uit 2009 blijkt dat een voorspelbaar belastingregime en de aanwezigheid van toptalent de belangrijkste vestigingscriteria voor een bedrijf zijn. De aanwezigheid van sport en cultuur staat niet in de top-10.

Kortom, waarom klaagt Wennink? Met de staat van dienst van ASML en de huidige uitdaging om een chipmachine te bouwen die volgens natuurkundige wetten eigenlijk niet meer kan, zouden de toptalenten in de rij moeten staan om hieraan deel te mogen nemen. Ijsbaan of geen ijsbaan.

Maar elke topper heeft ook een partner, en vaak ook een gezin. Als die zich niet thuis voelen in Eindhoven, zo lijkt Wennink te zeggen, blijft de topper niet. De ASML-topman heeft zeker een punt met zijn kritiek op de verdeling van cultuurgelden. Maar ik zou niet wachten op politici die vooral subsidiekranen dichtdraaien. Philips loste het talentprobleem in het verleden op met een studiefonds, sportverenigingen, een technologiemuseum en huisvesting. En hoeveel kost die ijsbaan nou helemaal?

Pieter Couwenbergh is redacteur bij FD.